

Mechelen / 05 06 2015

OVAM start bijkomend onderzoek naar effecten van mogelijke invoering van statiegeld

De OVAM liet de voorbije maanden een onderzoek uitvoeren naar de invoering van statiegeld op éénmalige drankverpakkingen in Vlaanderen. De studie onderzocht de ecologische, economische en maatschappelijke impact van een mogelijke invoering. Op basis van dit onderzoek, waarin vijf verschillende pistes voor de invoering van statiegeld onderzocht werden, adviseert de OVAM om momenteel nog geen statiegeld in te voeren. In tweede instantie adviseert de OVAM om de meest realistische piste gedetailleerder te onderzoeken en uit te werken. In deze piste wordt uitgegaan van statiegeld op alle éénmalige kunststof drankverpakkingen en blikjes, met verplichte inzameling via grote distributie en vrijwillige inzameling op recyclageparken, publieke plaatsen en kleinhandel. Op vraag van minister van Omgeving Joke Schauvliege, start de OVAM vandaag dit bijkomend onderzoek.

Studie wijst op positieve en negatieve gevolgen van invoering statiegeld

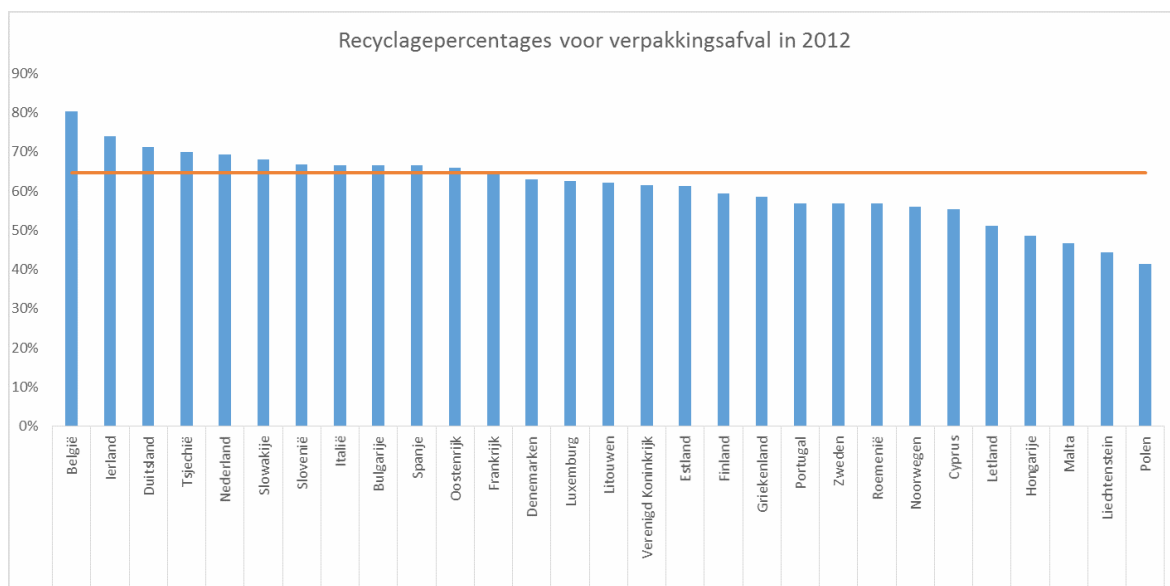
De invoering van statiegeld kan leiden tot een vermindering van maximaal 40% van het totale volume of 33% van het totale gewicht van het zwerfvuil in Vlaanderen en een daling van meer dan 90% van éénmalige drankverpakkingen in het zwerfvuil. Daarnaast zijn er ontegensprekelijk positieve effecten te verwachten voor het verhogen van de recyclagegraad van éénmalige drankverpakkingen. Een deel van die verpakkingen komt vandaag bij het zwerfvuil of in het restafval terecht en wordt dus niet gerecycleerd. Daarbij komen nog extra voordelen, zoals het terugdringen van de kosten van lokale besturen voor het opruimen van het zwerfvuil.

Hiertegenover staan enkele minpunten of onduidelijkheden die in het geval van de invoering van statiegeld, in de mate van het mogelijke opgelost moeten worden:

- de kostprijs van een statiegeldsysteem is beduidend hoger dan die van het bestaande systeem. De jaarlijkse kosten van het huidige systeem bedragen ongeveer 32% tot 85% van de kosten van de scenario's met statiegeld;
- de invoering van statiegeld uitsluitend in Vlaanderen, is moeilijk aangezien de distributiesector nationaal georganiseerd is en is bovendien erg fraudegevoelig, gezien de nabijheid van gewest- en landsgrenzen;
- de investeringskosten specifiek voor de kleinhandel, die o.a. kampen met ruimtegebrek en extra handling-kosten, zijn moeilijk te schatten;
- de invoering lost slechts een deel (max. 40% volume, 33% gewicht) van het zwerfvuilprobleem op;
- bestaande inzamelsystemen van éénmalige verpakkingen (pmd-inzameling, glasbollen, ...) komen onder druk te staan.

Enmalige drankverpakkingen zijn goed voor 56,3 gewichtsprocent van de pmd-zak. Na invoering van statiegeld, blijven nog de drankkartons, overige plastic flessen en flacons, metalen conserven en spuitbussen van cosmetica, ... over in de pmd-zak. Vandaag staan Vlaanderen en België met een

recyclagepercentage van 82% voor het verpakkingsafval afgetekend aan de top in Europa (Zie figuur, cijfers Eurostat 2012). Deze cijfers zijn ook een indicatie van de performantie van het in Vlaanderen en België gehanteerde inzamelsysteem voor verpakkingsafval.

Als drankverpakkingen niet meer via de pmd-zak zouden worden ingezameld, komt die inzamelwijze onder druk te staan. De economisch meest waardevolle fractie verdwijnt immers uit de pmd-zak. Dergelijke afgeslankte pmd-inzameling zal bijgestuurd moeten worden. Momenteel worden er proefprojecten voorbereid om de huidige pmd-zak uit te breiden met bijkomende kunststof verpakkingsfracties. Kortom, de invoering van statiegeld kan niet los gezien worden van een oplossing voor de inzameling van andere verpakkingsafvalstoffen en kunststofafval.

Belangrijk bij de uitbreiding van de plasticfractie in de pmd-zak, of bij andere sorteerverplichtingen, zijn ook de ook sorteerbodschap naar de burger (die duidelijk en eenvoudig moet zijn) en de kwaliteit van de ingezamelde fracties. De OVAM pleit daarom voor een integrale aanpak die een oplossing biedt voor alle selectief in te zamelen afvalfracties en een sterke mix aan beleidsinstrumenten hanteert (communicatie, handhaving, economische instrumenten, ...) en hun verwerkingswijze. Een eventuele invoering van statiegeld moet in die integrale aanpak inpassen. Het nieuwe Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen dat op de tekentafel ligt, moet het kader bieden voor die integrale oplossing.

Het bijkomend onderzoek naar de voorkeurspiste voor de invoering van statiegeld, zal hier verder op ingaan. De resultaten worden eind september aan minister van Omgeving Joke Schauvliege overgemaakt. De uiteindelijke beslissing over de invoering van statiegeld zal nadien door de Vlaamse Regering genomen worden.